

Unge 15–29 år og kulturbruk

Tabeller og metodenoter | Kulturmonitor 2022 og 2025

Datavedlegg til NPU's analyse «Har unge blitt mer kulturelt risikovillige?». Alle prosenter gjelder bruk én gang i året eller oftere. Prosentene er vektet med standardvekten rim_weight; oppgitte n er uvektede baser.

Kort leserveiledning

Hovedfunnet i 2022–2025-tabellen er bredden: 14 av 17 sammenlignbare kulturuttrykk lå høyere i 2025. Partitabellen beskriver ulike kulturprofiler blant 15–29-åringene på ett tidspunkt (2025). Forskjeller mellom grupper og måletidspunkter bør leses som deskriptive mønstre med de forbeholdene som er angitt over.

1. Utvikling i årlig kulturbruk, 15–29 år

Uvektet base: n=2 566 i 2022 og n=1 985 i 2025. 14 av 17 sammenlignbare kulturuttrykk lå høyere i 2025, ingen var uendret og tre lå lavere. Den gjennomsnittlige endringen på tvers av de 17 uttrykkene var +4,2 prosentpoeng.

Kulturuttrykk	2022	2025	Endring
Film/kino	87 %	84 %	–3 pp
Konserter	63 %	65 %	+2 pp
Litteratur (lese/lytte til bøker)	55 %	54 %	–1 pp
Bibliotek	53 %	57 %	+4 pp
Museum	50 %	57 %	+7 pp
Festival	46 %	50 %	+4 pp
Revy/show/standup	41 %	44 %	+3 pp
Kulturarv	37 %	43 %	+6 pp
Kunstutstillinger	38 %	37 %	–1 pp
Teaterforestilling	27 %	35 %	+8 pp
Foredrag/debatter	27 %	33 %	+6 pp
Musikal	22 %	28 %	+6 pp
Klassiske konserter	12 %	18 %	+6 pp
Danseforestilling	13 %	19 %	+6 pp
Ballett	6 %	12 %	+6 pp
Opera	6 %	11 %	+5 pp
Spel	10 %	18 %	+8 pp

Digitale kulturtilbud er utelatt fra endringsberegningen fordi 2025-data ikke er tilgjengelige. I 2022 var andelen 24 prosent.

2. Kulturbruk etter partipreferanse, 15–29 år, 2025

Andel innen hver partigruppe som oppga bruk minst én gang årlig. Alle ni partigruppene har uvektet $n \geq 30$. Basene er: Ap 217, SV 200, Rødt 150, Sp 97, KrF 55, Venstre 105, Høyre 163, FrP 260 og MDG 68.

Kulturuttrykk	Ap	SV	Rødt	Sp	KrF	V	H	FrP	MDG
Film/kino	88 %	92 %	86 %	82 %	93 %	87 %	88 %	84 %	73 %
Konserter	72 %	79 %	66 %	69 %	67 %	75 %	70 %	60 %	63 %
Museum	64 %	74 %	65 %	60 %	58 %	77 %	59 %	48 %	64 %
Bibliotek	69 %	75 %	60 %	54 %	68 %	69 %	45 %	38 %	73 %
Litteratur	66 %	77 %	59 %	49 %	55 %	68 %	52 %	36 %	68 %
Festival	54 %	53 %	49 %	62 %	51 %	65 %	55 %	47 %	44 %
Revy/show/standup	48 %	51 %	41 %	49 %	38 %	68 %	57 %	42 %	44 %
Kulturarv	50 %	54 %	50 %	48 %	40 %	56 %	32 %	40 %	53 %
Kunstutstillinger	41 %	55 %	54 %	46 %	35 %	44 %	31 %	24 %	56 %
Teaterforestilling	40 %	44 %	44 %	38 %	49 %	49 %	33 %	25 %	52 %
Foredrag/debatter	40 %	43 %	41 %	42 %	42 %	46 %	33 %	27 %	45 %
Musikal	31 %	45 %	26 %	33 %	59 %	46 %	26 %	18 %	39 %
Danseforestilling	18 %	24 %	23 %	32 %	31 %	30 %	19 %	9 %	24 %
Klassiske konserter	18 %	25 %	23 %	24 %	23 %	25 %	14 %	16 %	34 %
Ballett	11 %	18 %	16 %	19 %	22 %	15 %	10 %	10 %	27 %
Opera	8 %	16 %	15 %	15 %	11 %	18 %	6 %	9 %	21 %
Spel	17 %	18 %	26 %	31 %	32 %	21 %	12 %	18 %	25 %

Partipreferanse ble målt i 2025. Digitale kulturtilbud har ikke 2025-data og er derfor ikke vist. Tabellen beskriver sammenhenger på ett måletidspunkt og kan ikke brukes til å si noe om utvikling etter partipreferanse fra 2022 til 2025.

3. Metodenoter og forbehold

Måletidspunkt: Første måling ble gjennomført i mai–juni 2022, den andre i april–mai 2025.

Aldersavgrensning: Analysen gjelder 15–29 år, avgrenset med den numeriske variabelen Alder (age). Uvektet base er $n=2\,566$ i 2022 og $n=1\,985$ i 2025 for respondentgrunnlaget brukt i analysen av årlig kulturbruk.

Hva «årlig bruk» betyr: Variabelen Kulturtilbud – Bruker årlig eller oftere (Q15_ARLIG) omfatter respondenter som svarte «1 gang» eller «2 eller flere ganger per år».

Vekting og baser: Prosentene er vektet med standardvekten rim_weight. Oppgitte n er uvektede baser.

Sammenlignbare kulturuttrykk: 17 kulturuttrykk kan sammenlignes mellom 2022 og 2025. Digitale kulturtilbud er ikke med i endringsberegningen fordi 2025-data mangler.

Gjennomsnittet +4,2 pp: Dette er det aritmetiske, uvektede gjennomsnittet av prosentpoengsendringen for de 17 sammenlignbare kulturuttrykkene: summen av de 17 endringene delt på 17. Det er et referansepunkt på tvers av uttrykkene, ikke et mål på hvor mye den enkelte unges samlede kulturbruk økte.

2022 og pandemien: 2022 var et spesielt måletidspunkt kort tid etter pandemien. Forskjeller mellom 2022 og 2025 kan være gjeninnhenting, mer varig endring eller en kombinasjon.

To målepunkter: To målinger dokumenterer observerte forskjeller, men er ikke alene tilstrekkelig til å etablere en trend. Kulturmonitor 2027 gir et tredje målepunkt.

Statistisk usikkerhet: I dette vedlegget er forskjellene behandlet deskriptivt. Det er ikke gjennomført egne signifikanstester eller beregnet konfidensintervaller for forskjellene som omtales.

Partipreferanse: Målt i 2025 med spørsmålet: «Dersom det var stortingsvalg i morgen, hvilket parti ville du da stemme på?» Dette er oppgitt partipreferanse på måletidspunktet, ikke faktisk stemmegivning.

Rapporteringsgrense: NPU rapporterer ikke prosentandeler for grupper med uvektet $n < 30$. Alle ni partigruppene i 15–29-tabellen ligger over denne grensen. De minste partibasene er KrF $n=55$ og MDG $n=68$; enkeltanslag for mindre grupper bør leses med større varsomhet enn anslag fra større grupper.

Ingen partisammenligning 2022–2025: Partipreferanse er bare analysert for 2025. Tabellen viser derfor hvordan kulturbruken varierte mellom unge med ulik partipreferanse på dette tidspunktet, ikke om utviklingen fra 2022 til 2025 var forskjellig mellom velgergruppene.

Samvariasjon, ikke årsak: Krysstabellene dokumenterer sammenhenger mellom kulturbruk og partipreferanse. De dokumenterer ikke årsakssammenhenger. Andre bakgrunnsforhold, blant annet utdanning, alder, bosted og inntekt, kan samvarierte både med kulturbruk og partipreferanse.

Utdanning: Det er gjort en deskriptiv kontroll av partiforskjeller innen en avgrenset ung delgruppe med samme brede utdanningsnivå (25–29 år med høyere utdanning). Basene er ikke store nok til en komplett kontroll for hele gruppen 15–29 år på tvers av alle utdanningsnivåer. Kontrollen gir derfor ikke grunnlag for å si at utdanning forklarer eller ikke forklarer de observerte forskjellene.